

# **Тема: В.Симоненко - «лицар на білому коні» в українській літературі.**

## **Поезія «Лебеді материнства».**

**Мета:** ознайомити учнів із життям та творчістю В.Симоненка;

Удосконалювати вміння виразно читати поезію, розвивати вміння аналізувати твір;

З'ясувати символічний зміст образів;

Зіставляти ідеї із сучасним життям;

Виховувати почуття патріотизму, любові до матері, Вітчизни.

### **Хід уроку**

Сьогоднішній урок пропоную розпочати з пісні «Виростеш ти , сину»

Музика А.Пашкевича, сл. В.Симоненка

Звучить пісня.

1. Вступне слово вчителя. У 60 ті роки ХХ ст. в українську літературу ввійшов молодий талановитий поет, який згодом став символом правди і незрадливої любові до України. Це В. Симоненко. Не судилося його таланту розкритися вповні, але те, що він створив, нетлінне. Його поезія проста, щира, глибоко проникає в друшу людини.

«Витязем молоді української поезії, людиною короткої, але яскравої, як спалах, долі, лицарем на білому коні» , тобто благородною , правдивою, порядною людиною назвав В.Симоненка О. Гончар. Поезія В. Симоненка – це грім серед застою брехні. Він належав до кагорти 60- сятників.

Разом з Л. Костенко, В. Стусом, В. Чорноволом, І. Драчем, І. Дзюбою він творив нову, правдиву, безкомпромісну літературу.

Його світлій пам'яті, його палкому і ніжному слову присвячений наш урок.

#### **І. Актуалізація опорних знань.**

- Який твір поета ви вивчали в 5 класі?

- Чим навчальна казка «Цар Плаксій та Лоскотон»?

- Чому цей твір є популярним і цікавим для сучасного читача? Що засуджує автор?

Засуджує зло, жорстокість, песимізм цара Плаксія, а підносить добро та оптимізм в образі Лоскотосна.

## **II. Перегляд короткого відеофільму про життя В.Симоненка.**

Своєрідним заповітом В.Симоненка стали його знамениті «Лебеді материнства» як гімн синівської любові, патріотизму.

## **III. Зараз ми послухаємо живий голос В.Симоненка, який зберігся у фондах українського радіо.**

2. Виразне читання поезії «Лебеді материнства» кращими учнями.
3. Словникова робота (лиман, сургуч, шибка, досада, марево) – міраж, витвір уяви
4. Усний переказ змісту вірша.

## **IV. Ідейно – художній аналіз вірша.**

5. Робота над композицією вірша.

Вірш умовно поділяється на дві частини

1 ч. – «Казковий сон»

2 ч. – «Настанови матері, тривога за майбутнє сина»

6. Інтерактивна вправа «Мозковий штурм» Визначити тему, ідею, головну думку твору.

Тема. Відтворення материнського співу над колискою дитини, у якому висловлюється тривога жінки за долю сина.

Ідея. Уславлення материнської любові; мати і Батьківщина, єдина і неповторна для кожної людини.

Головна думка. Можна все на світі вибирати, сину,

Вибрати не можна тільки Батьківщину.

7. Проблемне запитання. Завдяки чому досягається образність у творі? (Образам – символі, епітетам, метафорам, звертанням, порівнянням)

Мати – ототожнюється з Батьківщиною, зраджувати її не можна.

Лебеді – асоціюються з материнською вірністю, чистотою.

Тополя, верба – оберег українців, дерева життя.

Півень – передвісник зорі, символ нового дня

8. Художні особливості вірша.

Вірш нагадає коломийки, так як В.Симоненко звертається до двовіршового чотирнадцятискладового рядка.

Твір побудований як колискова.

9. Завдання групами

Виписати епітети, метафори, риторичні звертання, порівняння. Алітерація, анафора.

10. Перевірка роботи у групах.

11. Міні – диспут «Чи можна обирати Батьківщину?». Чому багато українців залишають рідну землю, шукаючи щастя за кордоном?

## **V. Підсумок уроку**

«Незакінчене речення...»

- На уроці я дізнався про ...
- Я навчився ... виразно читати і аналізувати поезію.
- Я можу в поезії визначити ...

## **VI. Заключне слово вчителя.**

«28 – це дуже мало.

28 – це наче й не жив.

І поклали поета в хмари -

І до хмари немає стежини ...»

Так про В.Симоненка сказав поет Анатолій Кравченко. І за ці 28 років – прекрасні поезії, казки, новели, статті, написані досконалою мовою, вишуканим стилем, ніжні і такі прості.